

„Dojrzały Smak Przygody” XIX edycja letnich wędrówek dla seniorów.

Nikogo nie trzeba przekonywać, że ruch jest gwarancją zdrowia i przedłuża życie. A aktywność fizyczna w zielonym otoczeniu, wsparta dużą dawką wiedzy przyrodniczej przynosi jeszcze więcej korzyści. Serdecznie zapraszamy seniorów do wspólnych wędrówek w ramach cyklu „Dojrzały Smak Przygody”. Na szlak wyruszymy już po raz XIX ☺ Pragniemy zainspirować Państwa do ciągłego rozwoju i aktywności, pokazując piękno przyrody i dziedzictwo kulturowe.

Nasz projekt to kompleksowy cykl warsztatów terenowych, obejmujących zarówno Trójmiasto i jego okolice, jak i obszar województwa pomorskiego, z małym wyskokiem na zachód. Trasy warsztatów przedstawiamy w załączniku. W tym roku w gronie przewodników powitamy nowe osoby, wspólnie przygotowaliśmy 18 wypraw!

Prosimy o fotografowanie najpiękniejszych miejsc podczas poszczególnych spacerów, te wspomnienia opublikujemy na naszej stronie internetowej oraz profilu CIEE na facebooku.

Warsztaty realizujemy dzięki wsparciu ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Do zobaczenia na szlaku!

W tym roku wracamy do tradycji - będziemy wędrować w środy. Na warsztaty nie obowiązują zapisy. Prosimy wszystkich o dokładne zapoznanie się z regulaminem warsztatów! Przed poszczególnymi wyprawami prosimy o upewnienie się, czy w związku ze zmianą rozkładu jazdy środków komunikacji publicznej lub z innego powodu, nie nastąpiła zmiana w programie danego warsztatu lub warsztat nie został odwołany (komunikat pojawi się na stronie internetowej CIEE w zakładce WAŻNE). Prosimy o ubranie się w strój terenowy, dobrą ocenę swoich możliwości względem stopnia trudności trasy oraz zaopatrzenie się w odpowiednie bilety komunikacji. Przy okazji polecamy Państwu bilet Mobilny Senior w ramach Taryfy Pomorskiej.

Organizator zastrzega sobie prawo do publikacji na swojej stronie internetowej i profilu na portalu społecznościowym fotografii grupowych, pokazujących przebieg wycieczki, w celach promocyjnych i informacyjnych. Takie publikacje nie będą zawierały danych osobowych, pozwalających na identyfikację.

Większość z Państwa świetnie wie jak przygotować się do spacerów w terenie. Dla nowych uczestników naszych wypraw mamy skrócony „elementarz”, obowiązujący na każdym spacerze:

1. Na odpowiedni strój terenowy składają się: wygodne terenowe buty, spodnie sportowe, kurtka przeciwdeszczowa, nakrycie głowy, okulary przeciwsłoneczne.
2. Zawsze miej zapas wody, mile widziana także kanapka lub inny prowiant. Nie zawsze będziemy mijać sklep.
3. Jeśli posiadasz, na dłuższe wyprawy zabierz ze sobą kijki trekkingowe.
4. Repelent na owady bywa przydatny.
5. Nie zawsze można płacić kartą, gotówka bywa wskazana.
6. Dobry humor niezbędny zawsze!

29 maja (środa), godz. 9.30 - Wróbla Staw - prowadzenie: Ewelina Kurach

Nasze tegoroczne dojrzałe wędrowanie rozpoczniemy od miejsca, które od dawien dawna przyciągało przyrodników oraz pasjonatów dzikości lub natury w granicach dużych miast. Tuptanie z lornetką i lunetą, u boku ornitologa nie mogłoby się odbyć wokół pewnego stawu... Stawu nie byle jakiego! Stawu, gdzie i wróbla (trzciniowego) można wypatrzeć, jak i prawdziwe ornitologiczne rarytasy! W ornitologicznym slangu niektóre obserwacje zwane są: wyczesem, komisem, tliczem... Cóż to takiego? - niejedynemu podrapie się po głowie. A dowie się ten, kto założy wygodne buty terenowe, weźmie notes w rękę, ołówek, ornitologiczny przewodnik, lupę i wyruszy z nami po dawnym poligonie garnizonowym. Oko swe zawiesimy na wodzie, w trzciniowisku i pod chmurami w poszukiwaniu miejskich sokołów, czapli całkiem niezwykłych, tyci perkozów, rybożernych klejnocików. Życie kwitnie tam, gdzie tylko pozornie panuje bałagan... W tym miejscu warto też pochylić się ku zieleni i wyszukać tych gatunków roślin, które swoją nazwą nawiązują do ptaków. Sprawdzimy, czy nam się to uda w pobliżu Stawu Wróbla. Żądni pamiątek i turystycznych stempli na górskich szlakach też się nie zawiodą. Wszak to nie karpackie szlaki, ale stempel będzie! Też nie byle jaki i nie taki całkiem mały, ale niechaj będzie to niespodzianka.

Trasa: Staw Wróbla (Gdańsk, dzielnice Piecki-Migowo i Jasień), od 4 do 7 km.

Stopień trudności: łatwy, miejscami średni. Ścieżki utwardzone i nieutwardzone, wydepczyska. Brak długich, stromych podejść. Przy lub po deszczowej aurze miejscami błotniście lub rosa. Dokuczliwe mogą być komary i meszki.

Spotkanie przy przystanku autobusowym "Jasieńska 03" w Gdańsku. Dojeżdżają tutaj autobusy: 127, 130, 155, 268. Sugerowany przyjazd autobusem 130, odjeżdżającym z Dworca Głównego o 8.54, Jasieńska 03 o 9.22. Można też dojechać PKM (wysiąść na PKM Jasień) i dojść do miejsca zbiórki. Czas trwania: do 3 godz. Powrót autobusowy z ul. Myśliwskiej. Dla osób dysponujących mniejszą ilością czasu możliwość odłączenia od grupy w 1/3 trasy, na wysokości PKM Jasień.

5 czerwca (środa), godz. 10.00 - Białogóra - prowadzenie: Anna Zapart, Nadmorski Park Krajobrazowy

Wyprawa dla zmotoryzowanych, spotkanie w Białogórze, na parkingu przy ul. Morskiej 42. Wyprawa z Wanogą sprzed 2 lat „Babnica i Wydma Lubiatowska”, zachęciła nas do powrotu w okolice Białogóry i wędrowki w drugim kierunku.

Trasa 7-8 km, głównie po drogach i ścieżkach leśnych oraz plaży wzdłuż brzegu Bałtyku. Ze względu na długość trasę należy zaliczyć do umiarkowanych pod względem trudności. Przewidywany czas trwania 3-4 godziny, lecz zachęcamy do spędzenia w okolicy całego dnia.

W czasie wycieczki będziemy obserwować przyrodę w nadmorskim borze bagiennym i bażynowym oraz unikatowy na polskim wybrzeżu kompleks przestrzenny wydmy i obniżeń międzywydmowych. Będzie można zaobserwować występujące tam chronione gatunki roślin i zwierząt. Zapewniamy, będzie pięknie!

12 czerwca (środa), godz. 10.00 - Jarami i zboczami gdańskiej dzielnicy Siedlce - prowadzenie: Włodzimierz Chojnacki.

Początek trasy: ul. Kartuska, przystanek tramwajowy Ciasna (linie nr 10 i 12).

Od przystanku trasa przebiegać będzie ul. Tarasy i Zakopiańską, do punktu widokowego przy ul. Wieniawskiego, a następnie poprzez południowy stok Winnej Góry, do kolejnego punktu widokowego i do ul. Zakosy. Stamtąd zejdziemy do ul. Skarpowej i podejmiemy do północnego końca ul. Wyczółkowskiego, gdzie nastąpi zakończenie głównej części wycieczki. Stąd można dojść do przystanku autobusowego przy ul. Powstańców Warszawskich (linie 115,130, 131, 184, 199 lub 208) lub zejść do ul. Kartuskiej (przystanek tramwajowy Paska, linie 10 i 12).

W czasie wędrówki poznawać będziemy rosnące dziko rośliny, zwracając szczególną uwagę na gatunki użytkowe, w tym jadalne, lecznicze i kosmetyczne. Zapoznamy się też z historią tej części Gdańska oraz różnymi rodzajami budownictwa mieszkaniowego, z którego większość pochodzi z okresu Wolnego Miasta.

Jeśli starczy czasu i energii oraz znajdą się chętni, to możemy się dodatkowo udać na teren byłych ogródków działkowych na Cygańskiej Górze, gdzie spotkać można wiele dzikich i zdiczających ziół leczniczych i przyprawowych.

Trasa będzie średnio trudna, z uwagi na liczne podejścia i zejścia. Poruszać się będziemy głównie ulicami i drogami, a wyjątek stanowić będzie zbocze Winnej Góry, które trawersować będziemy wąskimi ścieżkami, przedzierającymi się przez zarośla. Długość trasy – około 2-3 km; czas trwania wycieczki około 3 godziny.

19 czerwca (środa), godz. 9.30 - Gdańskie panoramy z różnych perspektyw - prowadzenie: Agnieszka Kurkowska

Spotkanie o godz. 9.30 na 'żółtym wiadukcie' (<https://zolty-wiadukt.pl/>), przy Bramie Oliwskiej (dojście ze stacji PKP w Gdańsku-Głównym/ przystanek tramwajowy i autobusowy Brama Oliwska 02/03, przy Al. Zwycięstwa). Planowany czas trwania ok. 4 godziny, koniec przy budynku Kunsttu Wodnego – siedziba IKM'u / możliwość zwiedzenia makiety Gdańska: Karta Mieszkańca uprawni do wolnego wstępu, pozostałe osoby bilet ulgowy 8 zł).

Trasa należy do średnio trudnych, ze względu na kilka podejść (niezbyt długich), traktem pieszym i chodnikami- cała wyprawa wyniesie ok. 7 km. Należy przygotować się odpowiednio do warunków pogodowych. Będziemy iść częściowo przez miejski teren zabudowany (Siedlce, Biskupia Górka, Dolne Miasto, Główne Miasto, częściowo przez parki miejskie i tereny rekreacyjne danych fortyfikacji, ogólnodostępnymi ścieżkami. Dlatego istotne są wygodne buty turystyczne, które umożliwią bezpieczną, przyjemną wędrówkę.

Przygodę zaczynamy przyglądając się panoramie widocznej z poziomu gościa stojącego na nieczynnym 'żółtym wiadukcie' przy Al. Zwycięstwa. Ruszymy stąd, mijając łąkę kwietną, na Górę Gradową, zadrzewiony teren pamiętający wojny napoleońskie. Widok na gdańskie stare miasto i tereny portowe robi stąd wrażenie. Następnie wędrujemy Parkiem Centralnym,

przecinając ul. Kartuską, przez Siedlce, w kierunku Biskupiej Górki, gdzie przyjrzymy się bieżącej rewitalizacji i spojrzemy po raz drugi na panoramę Gdańska. Stąd przejdziemy w stronę Bramy Nizinnej i po wejściu na Bastion Żubr ponownie spojrzemy na sylwetę Głównego Miasta. Następnie przez Dole Miasto, przy Śluzie Kamiennej wzdłuż Nowej Motławy przejdziemy na Wyspę Spichrzów i spojrzemy na sylwetę odbudowanego historycznego miasta z bliższej perspektywy, z pobrzeża Motławy. Wyprawę zamknie spojrzenie na miasto z wieży muzeum archeologicznego – Domu Przyrodników przy ul. Mariackiej, na którą prowadzą 142 stopnie (dla chętnych, koszt biletu 5 zł), skąd udamy się do Kunsztu Wodnego spojrzeć na model miasta z lotu ptaka.

26 czerwca (środa), godz. 10.00 - Odkrywamy uroki oliwskich lasów - prowadzenie: Agnieszka Kowalewska, Trójmiejski Park Krajobrazowy oraz Anna Białkowska, Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku

Spotkanie na końcu ulicy Abrahama, przy krzyżu, na początku Doliny Samborowo, godz. 10:00.

W trakcie wycieczki będziemy podziwiać uroki oliwskich lasów i urozmaiconą rzeźbę terenu. Na trasie przyjrzymy się pomnikom przyrody, zarówno ożywionej, jak i nieożywionej. Porozmawiamy o historii mijanych miejsc oraz o współcześnie prowadzonych zabiegach służących zachowaniu łąk. Nie zabraknie również malowniczych widoków. Trasa ma charakter pętli, kończymy w miejscu startu.

Przewidywany czas trwania: 2-2,5 godz., długość trasy: około 4 km. Trasa średnio trudna, z jednym dłuższym podejściem, średnio stromym, miejscami może być błotniście.

3 lipca (środa), godz. 8.00 - Żuławy Gdańskie- prowadzenie: Arkadiusz Chodera

Spotkanie o godz. 8:00 na przystanku autobusowym PKS Miłocin 7:57 (autobus linii 871 z Dworca Autobusowego w Gdańsku odjeżdża o godz. 7:05).

Wyprawa na Żuławy Gdańskie do miejscowości Trutnowy rozpocznie się od krótkiej charakterystyki omawianego obszaru- budowy geologicznej Żuław i historii regionu. Podczas wędrówki posłuchamy o pozytywnych i negatywnych aspektach działalności człowieka na delcie Wisły, uprawach Żuław dawniej i dziś, owadach zapylających i ich wpływie na środowisko oraz technikach agroekologii (czyli rolnictwie przyjaznym dla środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem metody push-pull, metody milpa, uproszczonych technik uprawy, agroleśnictwa, systemu teikei).

Podczas wyprawy odwiedzimy: ruiny kościoła ewangelickiego w Miłocinie, dom podcieniowy w Miłocinie i Trutnowy (wejście może być biletowane, więc proszę zabrać ze sobą gotówkę) oraz kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła z 1340 r. w Trutnowy.

Spacerując doświadczymy piękna i bezkresu Żuław Gdańskich. Żyzna równina deltowa lewego brzegu Wisły poprzecinana jest licznymi kanałami, które do dziś pełnią bardzo ważną funkcję. Z tego powodu wiele tych sztucznych cieków wodnych ma swoje lokalne nazwy. Urokliwy i sielankowy nastrój dopełnią rosnące tam nierzadkie rosochate wierzby, chabry i polne maki.

Przewidywany czas trwania: 5 godz., długość trasy: około 12 km. Trasa łatwa, teren płaski. Jest możliwy powrót z miejscowości Trutnowy do Gdańska autobusem autobusem 851.

10 lipca (środa), godz. 10.00 - Poznajemy obszar i wartości planowanego rezerwatu „Lasy Sopotckie” - prowadzenie: Dariusz Ożarowski, Trójmiejski Park Krajobrazowy

Lasy Sopotckie to nazwa jednego z zaplanowanych w obowiązującym planie ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego rezerwatów przyrody.

Zapraszamy na spacer po najciekawszych fragmentach planowanego rezerwatu. W czasie wędrowki odwiedzimy kilka nowo utworzonych pomników przyrody, w tym między innymi dwa stare buki, modrzewie europejskie oraz słynne już, przytulone do siebie sosnę z bukiem. Poświęcimy czas na poznanie wartości przyrodniczych planowanego rezerwatu oraz dyskusję o zagrożeniach dla tego obszaru.

Trasa: Sanatorium „Leśnik” – Wielka Gwiazda – PP nr 51 (buk pospolity) – Droga Wielkokacka – PP nr 48 (buk pospolity) – Mała Gwiazda – Dolina Gołębiowska – Sanatorium „Leśnik”.

Trasa łatwa, o długości około 8 km, nieliczne drobne podejścia. W zależności od warunków pogodowych szlak może być odcinkami nieco błotnisty – prosimy o zadbanie o odpowiednie do wędrowki obuwie. Czas wycieczki szacowany jest na 3-4 godziny.

Spotykamy się przy Sanatorium „Leśnik” o 10.00, wycieczkę kończymy w miejscu rozpoczęcia. Sugerowany dojazd – autobus 143 ZTM Gdańsk, odjazd z przystanku Oliwa PKP 9.08, Sanatorium „Leśnik” 9.36 lub autobus ZKM Gdynia linii 244, odjazd z przystanku Brodwin 9.35 przyjazd do przystanku Sanatorium „Leśnik” 9.50.

17 lipca (środa), godz. 15.10 - Oksywie – najstarsza dzielnica Gdyni - prowadzenie: Barbara Ząbczyk-Chmielewska

Spotkanie o godz. 15.10 w Gdyni Oksywiu na przystanku autobusowym: Akademia Marynarki Wojennej 01, przy ul. Inżyniera Jana Śmidowicza. Sugerowany dojazd: autobus linii 150, odjeżdżający z przystanku Gdynia Główna, Hala 04, o godz. 14.47.

Czas spaceru: ok. 3 godz. Trasa łatwa, ok. 2,5 km.

Oksywie to najstarsza dzielnica Gdyni, pozostająca silnie związana z wojskowością. W jego granicach znajduje się dobrze zachowany zespół dawnej wsi Oksywie, wpisany do rejestru zabytków województwa pomorskiego. W XX wieku zbudowano port handlowy i bazę marynarki wojennej. Znaczną część obejmują tereny należące do Marynarki Wojennej, w tym zabudowa Akademii Marynarki Wojennej, dwa cmentarze oraz najstarszy gdyński kościół. Trasa spaceru przebiegać będzie od przystanku przy ul. Śmidowicza, m.in. koło modernistycznego kompleksu budynków dawnego Dowództwa Floty, z okazałą bramą zbudowaną w latach 20. XX w., gmachu Akademii Marynarki Wojennej oraz portu wojennego. Kolejny obiekt stanowi położony na wzniesieniu zabytkowy Kościół św. Michała Archanioła, ufundowany w 1224 roku przez księcia Pomorza Gdańskiego Świętopełka. U stóp kościoła znajduje się cmentarz

parafialny, najstarszy w Gdyni. Tu znajdują się groby osób, które tworzyły polską historię regionu, m.in. wybitny Kaszuba Antoni Abraham oraz związanych z Marynarką Wojenną.

Na stromym Klifie Oksywskim położona jest jedna z najmłodszych nekropolii Gdyni- Cmentarz Marynarki Wojennej, założony na oksywskiej skarpie w 1936 roku, po katastrofie lotniczej nad Gdynią, w której zginął gen. dyw. Orlicz-Dreszer. Obecnie na terenie cmentarza znajduje się obelisk poświęcony gen. Orlicz-Dreszerowi i żołnierzom baterii "Canet", tablice pamiątkowe poświęcone twórcom Marynarki Wojennej, Kwatera Pamięci z grobowcem adm. Unruga oraz miejsca spoczynku oficerów Marynarki Polskiej straconych przez stalinowskie władze.

Po zwiedzaniu dla chętnych dojdzie do punktu widokowego.

24 lipca (środa), godz. 9.20 – Żukowo okiem botanika- Michał Buliński

Spotkanie o godzinie 9.20, przy przystanku Żukowo Urząd Gminy (autobusy 801, 806).

Sugerowany dojazd autobusem GRYF 801, odjeżdżającym z przystanku Gdańsk, Dworzec PKS o godz. 8.35.

Spacer ul. Parkową, wzdłuż rzeki Słupiny, w górę jej biegu, następnie wzdłuż Kanału Słupiny, do ul. Książąt Pomorskich, dojdzie tą ulicą do Parku nad Jeziorkiem, spacer wokół zbiornika i zejście ul. Książąt Pomorskich do ul. Gdyńskiej. Zakończenie spaceru przy przystanku Pomorskiej Kolei Metropolitalnej (PKM) „Żukowo”, około godziny 12-12.30. W aktualnym rozkładzie pociąg do Gdańska odjeżdża o 12.47. Długość trasy maksymalnie około 5 km; stopień trudności – łatwa.

Poznawanie zbiorowisk roślinnych oraz gatunków roślin naczyniowych (kwiatowych i paprotników), typowych dla dolin rzek Pomorza, z ich bogactwem i urozmaiceniem. Przy okazji, podziwianie charakterystycznych, historycznych i współczesnych inwestycji, obecnych na trasie, jak most kolejowy „linii węglowej”, kanał młyński, zagospodarowanie rekreacyjne nad jeziorem, linia PKM. Po drodze, poznawanie wybranych gatunków roślin zbiorowisk ruderalnych oraz uprawianych w ogródkach przy trasie spaceru.

31 lipca (środa), godz. 11.15- Dookoła- Jowita Kurach, CIEE

Spotkanie w Przywidzu, dojazd autobusem PKS Gdańsk linii 860, wyjazd z Dworca Autobusowego 10.20, wysiadka o 11.13 na przystanku Przywidz. Autobus powrotny z Przywidza do Gdańska 14.51, dla chętnych, którzy chcą indywidualnie zostać dłużej 16.51.

Zapraszam na wspólną wędrowkę, wokół jednej z części Jeziora Przywidzkiego. Trasa ok. 8-9 km, łatwa, drogą leśną, bez stromych podejść. Podczas spaceru, niespiesznym tempem, znajdziemy czas zarówno na podglądanie przyrody, jak i odpoczynek oraz piknik nad malowniczym brzegiem jeziora. Miniemy dawne grodzisko (jeśli będą chętni, to spróbujemy odszukać jego ślady), posłuchamy legendy rezerwatu „Wyspa na Jeziorze Przywidzkim” ... To będzie piękny dzień, w urokliwym miejscu, wśród malowniczych wzgórz.

7 sierpnia (środa), godz. 9:10 – Kościerzyna- miasto jezior i bagien – prowadzenie Marcin Węsiora i Kamila Kubic, CIEE

Trasa miejska, z nielicznymi drogami szutrowymi, łatwa, o długości około 8 km. Czas wycieczki: ok. 3-4 godz. Startujemy z dworca PKP w Kościerzynie. Dojazd pociągiem Regio o 7:46 z Gdańska Wrzeszcza (bezpośrednio) lub z Gdyni Głównej o 7:28 (przesiadka w Gdańsku Rębiechowie).

Kościerzyna jest jedną z wielu stolic kaszubskich. Liczy ok. 25 tysięcy mieszkańców i leży na pofalowanej wysoczyźnie, w otoczeniu pięknych lasów i jezior. Miasto dzieli wraz z oddalonymi o 34 kilometry Kartuzami godne miano centrum turystycznego, kulturalnego i rekreacyjnego, tzw. Szwajcarii Kaszubskiej. Kościerzyna jest miastem niedużym i stosunkowo wolno się rozbudowującym. W trakcie naszej krótkiej wycieczki zwiedzimy kilka urokliwych i dzikich miejsc na mapie miasta. Na koniec zahaczymy o siedzibę Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego.

Powrót w okolice dworca PKP i sugerowany pociąg o 13:28 do Gdańska Wrzeszcza. Uwaga, 8 czerwca nastąpi zmiana rozkładu pociągów. Prosimy o sprawdzenie aktualności (jak zawsze).

14 sierpnia (środa), godz. 10.00- Barwy natury w parkach Zaspy- prowadzenie: Agnieszka Sadowska, Przyrodnicze Story

Spotkanie o godz.10.00 – Gdańsk, Al. Rzeczypospolitej, przystanek tramwajowy Startowa (tramwaje 2,4,8), od strony Parku Jana Pawła II. Dystans do przejścia - około 3,5 km. Czas trwania przy spokojnym spacerze około 2,5-3 godz. Stopień trudności – łatwy.

W planie relaksujący spacer po Gdańskich parkach miejskich – Parku im. Jana Pawła II i Parku Millenium Gdańska. W trakcie wycieczki posłuchamy o bogactwie barw i zapachów w świecie przyrody i ich znaczeniu dla roślin i zwierząt. Sprawdzimy nasze zdolności rozróżniania kolorów i zapachów, poćwiczymy zmysły i spostrzegawczość. Spacer będzie także okazją do podziwiania różnorodności roślin zielnych, krzewów i drzew rosnących w obu parkach. Koniec wycieczki przewidziany jest w okolicy ul. Leszczyńskich (w pobliżu przystanki autobusów 124, 127, 158 lub dojście do tramwajów 2, 4, 8).

21 sierpnia (środa), godz. 9.00 - Przez Doliny na Wzniesienia w TPK – prowadzenie: Danuta Kobylarz

Do miejsca spotkania (Placyk przy Kuźni Wodnej) można dojść z pętli w Oliwie ulicą Kwietną, następnie Drogą Filozofów, lub ul. Kościorską niebieskim szlakiem.

W czasie tej wędrowki minimy parę oliwskich dolin / Dolinę Czystej Wody, Dolinę Powagi, Dolinę Ewy, Dolinę świeżej Wody /, odwiedzimy użytek ekologiczny w Dolinie Czystej Wody. Zobaczymy ile wody toczy Potok Prochowy, zwany też Potokiem Ewy, wędrując wzdłuż jego biegu. Ścieżka doprowadzi nas do Doliny Ewy i Rezerwatu w Źródłiskach w Dolinie Ewy.

Wspinając się czarnym szlakiem zdobędziemy Wzniesienie Marii – 138 m. Potem odszukamy ścieżkę , która doprowadzi nas do najwyższego punktu tego wzniesienia- 146,8 m .

Teraz poruszając się konnym szlakiem minimy krzyż przy Owczarni i udamy się na poszukiwanie Wzgórza Wilk i Wilczego drzewa. Na trasie nie zabraknie pomników przyrody, pięknych daglezi, bagiennych rozlewisk, wilczego drzewa i dwóch zakochanych drzew, czyli buka i sosny, może kandydatów na pomnik przyrody. W czasie wędrówki przekonamy się jak bardzo urozmaicił ten teren łądolód skandynawski, który tworzył doliny i wzgórza swoimi wodami roztopowymi. Na trasie nie zabraknie również ciekawostek przyrodniczych.

Liczba km. 10, czas trwania około 5 godz. Stopień trudności – średni, jedno dłuższe strome podejście na Wzniesienie Marii, czarnym szlakiem. Na ostatnim odcinku na Wzgórze Wilk teren faluje, więc będzie trochę zejść i podejść, ale krótkich. Warto zabrać kijki. Reszta trasy po w miarę płaskim terenie. Niektóre odcinki w razie deszczu mogą być trochę błotniste, proszę więc zabrać odpowiednie obuwie.

Koniec wycieczki w tym samym miejscu co początek, czyli przy Kuźni, więc osoby zmotoryzowane mogą z tego skorzystać.

28 sierpnia (środa), godz. 9.30 – Wyspa okiem przyrodnika - prowadzenie: Marta Sołtys, Przyrodnicze Story

Spotkanie o godz. 9.30 – przystanek autobusowy Górki Wschodnie (pętla autobusu 186) w Gdańsku na Wyspie Sobieszewskiej, przy tablicy z mapą wyspy. Sugerowany przyjazd autobusem 186 odjeżdżającym z Gdańska Głównego o godz. 8.46. Dystans do przejścia ok. 6 km. Czas trwania przy spokojnym spacerze ok. 3 godz. Stopień trudności – łatwy. Będziemy poruszać się po ścieżkach w lesie oraz po plaży.

W planie spokojny spacer przez las nad morze. W trakcie wycieczki posłuchamy o siedliskach roślinnych, które znajdują się na Wyspie, dowiemy się jak odróżnić żyzny las od kwaśnego boru, dlaczego niektóre gatunki roślin lubią sól oraz jakie warunki panują na wydmach. Spacer będzie też okazją do poszukiwań plażowych skarbów, takich jak muszle różnych gatunków mięczaków. Koniec wycieczki przewidziany jest na plaży, następnie przemarsz do przystanku autobusowego (autobus 186 – pętla Górki Wschodnie lub Ornitologów).

11 września (środa), godz. 9.30 - Przez krainę hut i błotek - Prowadzenie: Piotr Kowalewski, Wanoga

Włóczęga przez środkową część Pojezierza Kaszubskiego, wśród niezliczonych zagłębień i oczek wytopiskowych. Dotrzemy do malowniczej rynnicy Jeziora Grabówko i przyjrzymy się krajobrazowi trzech pohutniczych wiosek. Wiele bezodpływowych jezior wytopiskowych, zwanych błotkami, są tu siedliskiem rzadkiej w Polsce strzebli błotnej. Zajrzemy na brzeg Jeziora Piotrowskiego, otoczonego torfowiskami przejściowymi i wysokimi. Wędrówkę zakończymy u podnóża Wzgórz Szymbarskich. Przy sprzyjającej pogodzie, kondycji i chęciach, możemy przedłużyć wędrówkę i zapaść się w głąb wzgórz. Jest szansa, że w Piotrowie moglibyśmy zrobić ognisko, zaparzyć herbaty w świetlicy wiejskiej.

Trasa: Szumleś Szlachecki - Jasiowa Huta - Grabowska Huta - Piotrowo - Wzgórze Szymbarskie. Orientacyjna minimalna odległość: 14 km. Możliwość przedłużenia do 16 km, jeśli będziemy

chętni wejść na Wzgórza Szymbarskie. Trasa wiedzie w większości drogami szutrowymi, czasem leśnymi, które po deszczach mogą być błotniste. Nie ma trudnego terenu, jedynie na Wzgórza Szymbarskich (fakultatywne przedłużenie wycieczki). Lecz jest to długa wędrówka, więc ten trud warto mieć na uwadze.

Dojazd: 08:20 - Odjazd autobusu PKS Gdańsk z dworca autobusowego w Gdańsku, relacja Gdańsk – Kościerzyna, 09:29 - Wysiadka na przystanku Szumleś Szlachecki, Burowo.

Autobusy powrotne do Gdańska z przystanku Piotrowo: 14:14 (choć raczej na ten nie zdążymy), 15:44 (PKS Starogard Gdański), 16.39, 17:36 (PKS Bytów).

18 września (środa), godz. 10.00 – Nie ma, nie ma wody na pustyni... i wydmy niech się schowają ;) – prowadzenie: Artur Sikorski, Eko - Kapio

Spotkanie na parkingu w miejscowości Biały Bór, wokół parkingu ulice Kwiatowa, Sosnowa i Jana Pawła II: <https://maps.app.goo.gl/ciE4wvup1FE1Rz5Z8> Tym razem zabierzemy się w konkretną wyprawę, ze względu na lokalizację, niestety samochodową.

I tam, na miejscu, gdzie rzuceni losami wielkiej historii mieszkają jeszcze ostatni świadkowie przymusowej wędrówki ludów, których w dziejach Polski było tak wiele... zaparkujemy auta i ruszymy w około 9 kilometrową (jest możliwość skrócenia drogi do ok. 7, 5 km) trasę przez piękne bory, w sąsiedztwie cudownych jezior, aby stanąć u podnóża tworu człowieka, który swym ogromem przyćmił Wielbłądzi Garb, czy Łącka Górę... Stworzony z „odpadów przemysłowych” niedalekiej „fabryki”, wkomponował się przepięknie w otaczające go Morze Zielone... Postaramy się wejść (to będzie niełatwe, ale zrobię wszystko, aby Państwo mogli poczuć to uczucie bycia na „dachu Ziemi”). A jeśli nam się to uda, to widok będzie oszałamiający - Morze Zielone, pełne harmonii i majestatu, a my będziemy się czuli niczym maleńkie ziarnko piasku, zagubione na przepastnej przestrzeni prawdziwej pustyni.... Niebosiężne widoki wynagrodzą nam trud wędrówki i sprawią, że zatopimy się w myślach o tym, że Polska jest jednak pięknym krajem:).

Potem czeka nas powrót do miejsca, gdzie odpoczywają nasze auta (i tu w zależności od zmęczenia, wybierzemy trasę powrotną tą samą drogą, albo trochę dłuższą - poprzez lekcję historii z końcówki II wojny światowej - tu mała podpowiedź - będzie coś na kształt „Sabały”, „Sępa”, „Saragossy” i „Sokoła”...)

Generalnie trasa nie jest bardzo trudna - jej największym wyzwaniem jest średniodystansowa długość marszu (trochę miasta i dróg bitych, ale zdecydowana większość to drogi leśne) oraz niespodziewana w tych okolicznościach przyrody wspinaczka po sypkim terenie, który dodatkowo w upalnej letniej pogodzie może nam porządnie „dać w kość” - w przypadku gorącej temperatury konieczny jest zapas wody i okrycie głowy, bo będzie grzało... Jeśli będziemy mieli trudności z wejściem na górę - to tam nie wejdziemy po prostu - z dołu też da się poczuć ogrom tego przedsięwzięcia...

Orientacyjnie - potrzebowalibyśmy ok. 4,5 godziny na wyprawę pieszą. Tak, że to jest wyjazd na cały dzień, bo droga daleka a zazwyczaj się wyprawy trochę mogą przedłużyć.

Potrzebne będzie wygodne obuwie, strój dopasowany do warunków pogodowych, kaloryczne przekąski dostarczające niezbędnej energii podczas wyprawy i wszystko pozostałe to, co z Państwa doświadczenia potrzebne podczas szalonej wyprawy z Eko-Kapio :)

25 września (środa), godz. 10.00 - Gdańskie herstories, czyli nie tylko mężczyźni Gdańsk ubarwiali. O gdańskich paniach w różnych epokach – prowadzenie: Katarzyna Wentzeck

Bardziej lub mniej znane mieszkanki Gdańska, to one będą bohaterkami tego spaceru. Naukowszynie, pisarki, „czarownice”, służące. Wiele z nich jeszcze do niedawna niknęło w cieniu historii mężczyzn. Przy okazji opowieści o paniach przypomnę jak wyglądały kiedyś gdańskie ogrody w centrum miasta i ile zieleni towarzyszyło mieszkańcom metropolii.

Miejsce spotkania: róg ul. Korzennej i Jana Heweliusza. Miejsce zakończenia: Stare Przedmieście. Czas trwania: około 3 godziny. Stopień trudności: łatwy. Długość trasy: ok. 3km.

2 października (środa), godz. 10.15 - „Drewno, dla lasu, dla ludzi, spacer po lesie” + ognisko na zakończenie sezonu, prowadzenie: Witold Ciechanowicz, Nadleśnictwo Gdańsk

Spotkanie o godz. 10.15 przed Leśnym Ogrodem Botanicznym Marszewo. Sugerowany dojazd autobusem 288 (10.03 odjazd z przystanku Chylonia Dworzec PKP 04, 10.12 wysiadka na przystanku Ogród Botaniczny Marszewo 02 NŻ) lub własnym transportem.

Czy w lesie potrzebni są leśnicy? Zapraszamy na spotkanie w nowym budynku edukacyjnym Nadleśnictwa Gdańsk w Leśnym Ogrodzie Botanicznym w Gdyni oraz spacer „Szlakiem Korzeni” (ok. 2,5 godz.). Spacer ok. 45 min, długość trasy ok. 1,5 km. Spacer utwardzoną ścieżką, możliwy udział osób poruszających się na wózku (raczej z pomocą osób trzecich) – szlak ze względu na nachylenia dość trudny. Alternatywnie zamiast spaceru, dla osób dla których szlak będzie zbyt trudny: indywidualny spacer z mapą po terenie ogrodzonym ogrodem, pobyt przy ognisku.

Spotkanie w LOB Marszewo i wspólne ognisko zakończą tegoroczny cykl Dojrzałego Smaku Przygody. Zachęcamy do zabrania ze sobą prowiantu „ogniskowego”.